

RAPORT

**z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Malechowo za 2023r.**

Malechowo, dnia 2 kwietnia 2024 r.

Wstęp

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. 2023 poz. 1939 ze zm.) oraz ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. 2023 poz. 2151) w Gminie Malechowo został opracowany i przyjęty uchwałą Rady Gminy Malechowo XLVIII/343/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Malechowo na rok 2023. Nadrzędnym celem realizacji programu było zapobieganie powstaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie tych, które aktualnie występowały oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami. Program zakładał również:

- przygotowanie diagnozy lokalnych zasobów i problemów;
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób, u których występują uzależnienia od alkoholu, narkotyków jak również uzależnienia behawioralne;
- udzielenie rodzinom, w których występują uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnienia behawioralne pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomani oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przyczyn i skutków nadużywania alkoholu;
- udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- rozwijanie współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami działającymi w zakresie profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy;
- doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę alkoholizmu, narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz przemocy poprzez organizację szkoleń, wymianę doświadczeń, zwiększenie ilości kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych.

Realizacja programu zakładała zwiększenie skuteczności pomocy kierowanej do rodzin oraz stworzenie możliwości współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się problematyką alkoholową. Interdyscyplinarne podejście dało możliwość rozwoju, zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym, a tym samym podniesienia jakości życia mieszkańców gminy Malechowo.

Przeciwdziałanie narkomanii i alkoholizmowi należy do zadań własnych gminy.

W realizację programu zaangażowane były:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie,
- Komenda Powiatowa Policji w Sławnie,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Placówki Zakładu Opieki Zdrowotnej Malechowo,
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Malechowo,
- Placówki wsparcia dziennego.

Rozdział I

Realizacja. Cześć merytoryczna.

Zadanie 1. Przygotowanie diagnozy lokalnych zasobów i problemów.

Nie została przeprowadzona diagnoza lokalnych zasobów i problemów.

Zadanie 2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób, u których występują uzależnienia od alkoholu, narkomanii oraz uzależnienia behawioralne, jak również dla członków ich rodzin.

W 2023 roku w dalszym ciągu prowadzony był Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem, który odgrywał bardzo ważną rolę w systemie pomocy. W punkcie zatrudniano dwie osoby: konsultanta ds. uzależnień oraz radcę prawnego. Do punktu przychodziły osoby zaniepokojone swoim sposobem picia (koncentracja na alkohol, kilkudniowe ciągi, picie w samotności, relaks lub sen tylko po alkoholu) oraz osoby, które przestają radzić sobie na co dzień z nadużywaniem alkoholu przez najbliższych.

Konsultant ds. uzależnień przyjmował w środę od 14.00-16.00. W roku 2023 przeprowadził 54 rozmowy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi od alkoholu oraz osoby u których występował problem przemocy.

Radca prawny przyjmował w każdą środę od 9.00-11.00 i udzielił porad prawnych oraz pomoc w formie sporządzenia pism np. sądowych i egzekucyjnych dla 99 mieszkańców gminy Malechowo.

Zadanie 3. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed

przemocą rodzinom, w których występują problemy dot. uzależnień od alkoholowe, narkomanii oraz uzależnienia behawioralne.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pracowała w następującym składzie:

- Zdzisława Kubiak- przewodniczący, członek zespołu motywującego,
- Piotr Chylarecki -z-ca przewodniczącego, członek zespołu motywującego,
- Anna Błaszkievicz- członek zespołu motywującego,
- Władysław Wesołowski- członek zespołu kontrolującego,
- Agnieszka Kaszyńska- członek zespołu kontrolującego,
- Agnieszka Lewczuk- członek zespołu kontrolującego.

GKRPA w Malechowie w 2023 roku spotkała się na 9 posiedzeniach. Przyjęto 14 wniosków o leczenie odwykowe. W ramach spotkań omówiono sytuację oraz przeprowadzono 9 rozmów motywujących z osobami zgłoszonymi do objęcia postępowaniem komisji oraz odbyto 7 rozmowy z osobami zgłaszającymi osoby na leczenie - świadkami. Ponadto skontrolowano 5 podmiotów w zakresie zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Członkowie GKRPA uczestniczyli w 2023 roku w procedurze 9 Niebieskich Kart w rodzinach w których był problem alkoholowy.

Przewodnicząca GKRPA wzięła udział w szkoleniu „NOWOŚĆ! Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. – zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Przegląd i omówienie najważniejszych zadań Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołów interdyscyplinarnych. Kontrola punktów sprzedaży – zasady i analiza”. Natomiast członkowie GKRPA brali udział w szkoleniu „Praktyczne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej i realizacji procedury Niebieskie Karty”.

Na terenie gminy Malechowo funkcjonowało 10 placówek wsparcia dziennego w Kosierzewie, Ostrowcu, Podgórkach, Karwicach, Gorzycy, Przystawach, Niemicy, Kusicach, Sulechowie i Laskach w ramach programu finansowano zadania realizowane przez placówki poprzez zatrudnianie pracowników merytorycznych oraz finansowanie kosztów związanych z ich utrzymaniem (np.: zakup energii, opału, środków czystości, materiałów do prowadzenia zajęć). W 2023 roku z zajęciach realizowanych w placówkach wsparcia dziennego uczestniczyło 205 dzieci i młodzieży.

Zadanie 4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień w szkołach i placówkach wsparcia dziennego.

Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań z zakresu profilaktyki szczególnie skierowano do dzieci, młodzieży oraz ich rodziców. Zadania realizowały placówki oświatowe z terenu Gminy Malechowo oraz dziesięć placówek wsparcia dziennego.

W Szkole Podstawowej im. Noblistów Polskich w Niemicy sfinansowano spektakl/przedstawienie pt. „Niewinna gra” dla uczniów klas IV-VIII, który ma w założeniu kształtowanie postaw społecznych – wpływ grupy rówieśniczej na zachowania innych osób, radzenie sobie z negatywnymi emocjami oraz zachowaniami agresywnymi. Zdrowie, edukacja zdrowotna – postawy otwarte na poszukiwanie pomocy, kondycja zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, zagrożenia dla życia związane z uzależnieniem od alkoholu, papierosów, uzależnienia behawioralne (od telefonów czy internetu) jako nowa jednostka chorobowa. Realizowano program profilaktyczno – edukacyjny „Nie tańcz jak ci zagrają” – realizowane przez pedagoga i psychologa.

W Zespole Szkół im. Mikołaja Kopernika w Ostrowcu sfinansowano warsztaty profilaktyczne na temat: „Między postępem a zagrożeniem - FONOHOLOGIZM” skierowanych do uczniów klas I-III, uczniów klas IV-VI i klas VII-VIII przez „Pro Futuro” Faryniarz Robert z Koszalina. Celem zajęć było przekazanie wiedzy uczniom na temat ogólnych zagrożeń nadmiernego korzystania z telefonu komórkowego, gier komputerowych oraz dobór treści internetowych i czasu korzystania z internetu dla potrzeb własnego zdrowia psychicznego i fizycznego.

Dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Malechowie sfinansowano dwa spektakle dla wychowanków i uczniów przez Teatr Kurtyna z Krakowa. Zakres tematyczny bajki „Zaczarowany eliksir” dotyczył zagadnień związanych z wartościami profilaktyczno – wychowawczymi: Edukacja zdrowotna – kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, szkodliwy wpływ używek (takich jak alkohol, papierosy) i „śmieciowego” jedzenia na zdrowie człowieka: kształtowania postaw społecznych – wytrwałość w działaniu i dążeniu do celu, umiejętność właściwego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki, zachowanie obowiązujących norm i reguł kultury osobistej, odróżnianie dobra od zła, nieufność w stosunku do nieznajomych dorosłych oferujących nam prezenty czy też zachęcających do wspólnej zabawy lub spaceru. Realizowano zajęcia „Jak bezpiecznie korzystać z internetowych portali społecznościowych”, „Higiena cyfrowa a uzależnienie”.

Szkole Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Lejkowie udzielono wsparcia finansowego na udział w programie mediacji rówieśniczej poprzez wyszkolenie dwunastu uczniów Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Lejkowie na Certyfikowanych Mediatorów

Rówieśniczych. Program „Mediacje rówieśnicze – rozwiązywanie konfliktów bez przemocy” ukierunkowany jest na poprawianie u dzieci i młodzieży umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych bez sięgania po środki uzależniające.

Sfinansowano spektakl wychowawczo-profilaktyczny „Zaczarowany eliksir” dla dzieci oddziału przedszkolnego i uczniów klas I-III. Zakres tematyczny bajki dotyczył zagadnień związanych z wartościami profilaktyczno – wychowawczymi: Edukacja zdrowotna – kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, szkodliwy wpływ używek (takich jak alkohol, papierosy) i „śmieciovego” jedzenia na zdrowie człowieka: kształtowania postaw społecznych – wytrwałość w działaniu i dążeniu do celu, umiejętność właściwego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki, zachowanie obowiązujących norm i reguł kultury osobistej, odróżnianie dobra od zła, nieufność w stosunku do nieznanymi dorosłych oferujących nam prezenty czy też zachęcających do wspólnej zabawy lub spaceru.

Realizacja zajęć Programu Wychowawczo – Profilaktycznego „Spójrz inaczej”. Nauczyciele wzięli udział w konferencji „Uzależnienia behawioralne – nowe objawy znanych trudności”. Zostały przeprowadzone warsztaty na temat cyberprzemocy przeprowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego. Odbyły się spotkania edukacyjne z przedstawicielem Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna w Sławnie – „Szkodliwość papierosów, w tym ich wpływu na środowisko”, „Światowy Dzień Bez Tytoniu”. Zajęcia z wychowawcami „Palenie szkodzi zdrowiu. Moje potrzeby i oczekiwania”, „Czynniki chroniące przed uzależnieniem”. Dzień Bezpiecznego Internetu- bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w Internecie oraz realizacja tematu zachowania ryzykowne z programu „Porozmawiajmy o zdrowiu i innych zagrożeniach”.

W placówkach wsparcia dziennego w Kosierzewie, Ostrowcu, Podgórkach, Karwicach, Gorzycy, Przystawach, Niemicy, Kusicach, Sulechowie, Laskach wychowawczynie prowadziły zajęcia profilaktyczne w ramach programu ”Trzy Koła”, rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do w/w placówek uczęszczało łącznie 205 dzieci. Były to dzieci oraz młodzież w wieku od 6 do 16 lat. Głównym zadaniem placówek jest pomoc w nauce oraz wyrównywanie deficytów w edukacyjnych dzieci. Poza tym placówki realizowały bogatą ofertę zajęć, opartą na programach zawierających zadania opiekuńczo-wychowawcze, korekcyjne oraz terapeutyczne. W ramach ich działalności przeprowadzono liczne pogadanki, warsztaty, zajęcia plastyczne, muzyczne, sportowe mające elementy profilaktyki oraz socjoterapii. Zadaniem przeprowadzonych zajęć była pomoc dzieciom i młodzieży w podjęciu trafnych decyzji dotyczących wyborów, określenia systemu wartości, samodzielnego myślenia, zachowań asertywnych i umiejętności radzenia sobie z presją rówieśniczą, jak również ukazujące alternatywne metody spędzenia czasu wolnego. Zajęcia podejmowały problematykę zagrożeń wynikających

z palenia papierosów, spożywania alkoholu, zażywania narkotyków i innych środków odurzających, agresji i przemocy. W ramach profilaktyki uzależnień przeprowadzono w każdej placówce warsztaty z terapeutą rodzinnym pod nazwą „Cztery kroki do zdrowia” w celu zwiększenia wiedzy w zakresie profilaktyki uzależnień.

Jednym z ważniejszych aspektów pracy placówek wsparcia dziennego była równoległa praca wychowawców z rodzicami uczestników zajęć oraz praca na rzecz mieszkańców. Składały się na to bezpośrednio bieżące kontakty, organizowanie wyjazdów, warsztatów, wspólne dbanie o przestrzeń publiczną, placówkę, boisko czy plac zabaw.

W 2023 roku zostali przeszkoleni w ramach programu sprzedawcy napojów alkoholowych. Z pośród punktów sprzedaży, które posiadają zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zostały wybrane 10 punktów. Zostało przeprowadzone szkolenie terenowe – odpowiedzialna sprzedaż napojów alkoholowych, zakup kontrolowany i audyt w punktach sprzedaży. Zakup kontrolowany z tajemniczym klientem to profilaktyczno – interwencyjny ma na celu obniżenie dostępności napojów alkoholowych dla osób poniżej 18 roku życia. Natomiast audyt polegał na skontrolowaniu, czy:

- są widoczne informacje na temat szkodliwości alkoholu,
- są widoczne informacje dotyczące zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- w punkcie widoczne są reklamy wysokoprocentowych napojów alkoholowych,
- w punkcie są obecne osoby niepełnoletnie podające i sprzedające alkohol.

Zadanie 4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy.

W roku 2023 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Malechowie podczas 2 posiedzeń wyjazdowych skontrolowała 5 punktów sprzedaży alkoholu w zakresie zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadanie 5. Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego.

W 2023 roku komisja dla jednej osoby zleciła przeprowadzenie badania przez biegłych sądowych (psychologa, psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnień i został złożony wniosek do Sądu Rejonowego o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Zadanie 6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Malechowie w 2023 roku spotkała się na 9 posiedzeniach w tym 2 wyjazdowe. Przyjęto 11 wniosków o leczenie odwykowe. W ramach spotkań omówiono sytuację oraz przeprowadzono 9 rozmów motywujących z osobami zgłoszonymi do objęcia postępowaniem komisji oraz odbyto 7 rozmowy z osobami zgłaszającymi

osoby na leczenie - świadkami. Ponadto skontrolowano 5 podmiotów w zakresie zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozdział II

Sprawozdanie finansowe.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe z budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie art 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zestawienie kosztów realizacji programu:

l.p	Tytuł zadania	Poniesione koszty (w zł)
1.	Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego (wynagrodzenie konsultanta i radcy prawnego)	19 930 zł
2.	Działanie GKRPA (wynagrodzenia i szkolenia członków, materiały szkoleniowe)	13 470,84 zł
3.	Działalność placówek wsparcia dziennego (wynagrodzenia wychowawców, materiały na zajęcia, środki czystość, zakup opału)	101 725,16 zł
4.	Działalność profilaktyczna w szkołach oraz placówkach wsparcia dziennego.	17 575 zł
6.	Zakup usług zdrowotnych (kontynuacja leczenia, opinia w przedmiocie uzależnień, opłata sądowa)	300zł
7.	Szkolenie w punktach sprzedaży alkoholu	1 299 zł
Razem		154 300 zł

Rozdział III

Wnioski do realizacji na 2024 rok.

- Kontynuowanie wsparcia działalności placówek wsparcia dziennego.
- Prowadzenie kampanii społecznych plakaty, ulotki.
- Przeprowadzenie kontroli dot. przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
- Wspieranie osób współuzależnionych.

Opracowała: Przewodniczący Gminnej Komisji
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Zdzisława Kubiak